

McDonaldlaşma Yaklaşımı ve Erzurum'da Su Böreğinin Fast-Foodlaşma Süreci (McDonaldization Approach and Fast-Food Process Layered Pastry in Erzurum)

* Nihangül DAŞTAN ^a , Gülhan ATNUR ^a

^a Atatürk University, Faculty of Letters, Department of Turkish Language and Literature, Erzurum/Türkiye

Makale Geçmişi

Gönderim Tarihi: 30.01.2023

Kabul Tarihi: 13.03.2023

Anahtar Kelimeler

Küreselleşme

Kültür

McDonaldlaşma

Geleneksel yemek

Su böreği

Öz

Son yüzyılda küreselleşme olgusu pek çok disiplinin ilgi odağı haline gelmiştir. Halk kültürünü kendine konu edinen halk bilimi disiplininin ilgi alanlarından biri de küreselleşmenin kültürel etkileridir. Küreselleşmenin kültür üzerindeki etkilerini analiz etmeyi amaçlayan üç farklı yaklaşım bulunmaktadır. Bunlar medeniyetler çatışması (clash of civilization), McDonaldlaşma (McDonaldization) ve melezeleşme (hybridization)'dir. Bu makalede Erzurum'da faaliyet gösteren bir su böreği işletmesi, McDonaldlaşma teorisi bağlamında incelenmiştir. Makalede ele alınan su böreği firmasının işletme sürecinde, verimlilik, hesaplanabilirlik, öngörülebilirlik ve denetim ilkeleri ile uyumunun yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte McDonaldlaşmanın ilkeleri ile aynı doğrultuda olmayan geleneksel değerlerin ön plana çıktığı gözlemlenmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden yapılandırılmış görüşme ve gözlem yöntemi kullanılmıştır. Görüşme yöntemi bir konu hakkında derinlemesine bilgi elde etmeyi mümkün kılan bir yöntem olduğu için tercih edilmiştir. Gözlem yardımcı yöntem olarak kullanılmıştır. Çalışmada tek bir firma üzerine odaklanılmıştır. Bu nedenle görüşme firmanın kurucusu ile bireysel olarak gerçekleştirilmiştir.

Keywords

Globalization

Culture

McDonaldization

Traditional food

Layered pastry

Abstract

In the last century, the phenomenon of globalization has become the focus of interest of many disciplines. One of the fields of interest of the folklore discipline, which focuses on folk culture, is the cultural effects of globalization. There are three different approaches that aim to analyze the effects of globalization on culture. These are clash of civilizations, McDonaldization and hybridization. In this article, a layered pastry business operating in Erzurum is examined in the context of McDonaldization theory. It has been determined that the layered pastry company, which is discussed in the article, has a high level of compliance with the principles of efficiency, calculability, predictability and control in the operation process. However, it has been observed that traditional values that are not in line with the principles of McDonaldization come into prominence. In the study, structured interview and observation method, one of the qualitative research methods, was used. The interview method was preferred because it is a method that makes it possible to obtain in-depth information about a subject. Observation was used as an auxiliary method. The study focused on a single firm. For this reason, the interview was carried out individually with the founder of the company.

Makalenin Türü

Araştırma Makalesi

* Sorumlu Yazar

E-posta: ndastan@atauni.edu.tr (N. Daştan)

DOI: 10.21325/jotags.2023.1195